

Sec. No. 52692

॥ यद्गुप्तकृत्तमाष्टमीमहात्मका ॥

जन्माष्टमीमाहात्म्य

Acc. no. 52692

॥ यद्गुरुत्तमं नमो भगवते ॥

जन्म० ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ कृष्णजन्माष्टमी कथा लिख्यते ॥ इन्द्र उवाच ॥
 ॥१॥ च ॥ हे नारद सुनिश्चेष्ट सर्वशास्त्र विस्मरद ॥ ब्रह्मिन् ब्रतोत्तमं देवयेन मु
 किर्भर्तुं नृणां मू ॥१॥ नारद उवाच ॥ त्रेतायुगस्य चांते हिवा परस्य समा
 गमे दैत्य कं सारव्य उत्पन्नः पाप्मिषो दुष्ट कर्माकृत ॥२॥ स्वसातस्य म
 हाश्रेष्ठा देवकी नाम शोभना तस्याः पुत्रोऽमो यो हि सहनिष्पत्तिद नवम्
 ॥३॥ इन्द्र उवाच ॥ ब्रह्मिन् दैत्यत्वेन वार्ता दैत्यस्य तस्य हि किमर्घ्यं देवकी पु
 त्राह निष्पत्तिं च मानुलम् ॥४॥ नारद उवाच ॥ एषो दैत्येन देवतः पाप्मिषु
 रद
 ५३

रामः
 ९

नदुरात्मना केनेन विधिना विप्रममृत्युर्भविष्यति ॥१॥ देव उवाच ॥ यद्
वेन्द्रस्य भार्या पावसुदेवस्य देवकी त्वत्सवासा सुदेवारे विद्यते चाह माषिणी
॥६॥ तस्याः पुत्रोऽष्टमौ यो हि कृष्णनाम्ना भविष्यति भास्करो दयके काया
त्वा मे वह निष्यति ॥१॥ माद्ये मासि सिते पक्षे सप्तम्यां दानवै प्रवर भविष्यति
त्वया पुङ्गव कृष्णेन च महान्तमजा ॥८॥ संजाने निजितं तत्र त्वामेव सह निष्यति
॥ अत्रार्थे चात्मनः कंस कार्यारक्षा प्रयुक्ततः ॥१॥ नारद उवाच ॥ इत्यु
क्तं तेन भो शक्र कंसं कृत्वा ह निष्यति चात्र संशयः कार्यस्वया एव सु

जन्मा० रेण्वर ॥१०॥ इंदुवाच ॥ तस्य कस्य स्यात्वावर्ती वदतां मुनिषु गवक कं हसः स
 (१२) मुत्पन्नः कं पं कं संहतिष्यति ॥ ११ ॥ केनैव विधिना तेन युध्यते क पुनः पु
 नः अस्त्रपुत्रमुनिश्रेष्ठ तन्ने कथयदारद ॥ १२ ॥ एतन्नाच ॥ कं सो न्ना
 ममहा हेत्यः प्रतिहारमथाब्रवीत् देवकी मत्स्यसायाचरक्षितव्या
 त्वयेवसा ॥ १३ ॥ एवमस्मिन्नितेनोक्तं कदाचित्सप्रयेततः यमुनां सा गता
 तत्र परतः मादाप्रदुःखिता ॥ १४ ॥ वटवक्षोस्ति तत्रैव धनं चाप्योतिदी
 र्घकः ॥ १५ ॥ उषं विद्यातरो ह्ययां हृदंती ह्येवकीतदा ॥ १६ ॥ यश्चेतदा नामत

राम०

ॐ

(१२)

चं जीतसी काले समागता भार्या च नंद जोष स देव की प्रति साव्रवी ॥ १९ ॥
 किमप्येते दनं कांते क्रियते ॥ नमस्तु त्वया सत्यं श्रु कप्यता मे व प्रसादं कु
 रमां प्रति ॥ १९ ॥ उवाच देव की चाप्ययशोदां प्रति दुःखिता कंसो नाम
 मम भ्राता पापिष्ठो डेष कर्म कृत् ॥ १९ ॥ दुर्वृत्त्या निहतास्ते नष्ट पुत्रा
 अतथा फल एव अयमो विद्यते गर्भे मम विनंद सुवर्णभे ॥ १९ ॥ भूति
 व्यति हि पुत्रो मे सत्यमेव नारायणः कंसः सोऽपि ब्रह्मद्वेषो ह विष्यति
 ततो मया ॥ २० ॥ शो दनं क्रियते कांते फल एव हि गुर्विणि ततः प्राह

जन्मा० यशोदादेवाकं मधुरयागिरा ॥ २१ ॥ अहमेव प्रदास्यामि तुभ्यं कन्यां सुता ॥
 ५३ ॥ र्थतः सत्यं सत्यं देवकन्यामित्याह च सुता र्थिनी ॥ २२ ॥ कंसो नाम मम रादु
 ष्यः प्रतिहारं सपद्यति विद्यते देवकीकुत्र गृहे सिन्धेव दृश्यते ॥ २३ ॥ त
 तः प्राह प्रतिहारो देत्यस्याग्रे वराकवत् यमुनां हि गता प्रसा विस्तीर्या
 र्थं देवकीसुभा ॥ २४ ॥ प्रतीहारवत्तः सुत्वा कोपं च केततो सुरः हृतत्वं
 गच्छतत्रैव देवकीपत्रं तिष्ठति ॥ २५ ॥ तत्रागतं सदा वाप्यस्त्रपमेव दि
 द्याते नैव देवकी दृष्ट्वा वाक्यमेतदुवाच ॥ २६ ॥ किमर्थं हि मगि न्य

दामः

३

३ आगतासीतितद्वदइत्युक्तैकंसदैत्येदेदेवकीवाक्यमश्रवीत् ॥२७॥ ज
 लार्थमागताहं वपानीयं नास्ति मे गृहे इत्युक्ता देवकी भार्जुन गृहे वैवस
 मागता ॥२८॥ आगतस्त्वगृहे कंसः प्रतीहारमप्याब्रवीत् रक्षितव्या
 त्वया ज्यैष्ठ्याम्बु गृहाभ्यंतरे स्थिता ॥२९॥ स्वयमेव ततो रक्षतस्याः
 कारयतीह सः गृहमध्ये स्वसाक्षिणा तालकैरपि यं प्रिता ॥३०॥ दैत्या
 नि के शिता दारैश्च लमद्गुराणां यः एवं वै तेषां पित्वा तु गते वै निजं सं दि
 रे ॥३१॥ न स्वर्णं ति दिवा राजौ एवं रक्षंति देवकीम् सिंह रासि गते सूर्ये गग

अना० ने जलदाकुले ॥ ३२ ॥ मासिभाद्रपदे द्वात्रिंशत्तमपक्षे द्विंशतिके प्राशोके च षष्ठ्यं
 शिष्येन भक्तैः रोहिणीयुते ॥ ३३ ॥ बुधे सौभाग्यसंयुक्ते द्विंशत्तमे विधे द्यौः
 कृतं जन्मा मरेन्द्राक्षहर्ते विजयविमिधे ॥ ३४ ॥ कृतममभावे तो वारं सुतं
 तास्मिन् भक्तैः ५ भवत ॥ मर्यादा गता सदा दैत्याचारस्थाः शास्त्रपाणयः ॥
 ३५ ॥ उत्थितो वसुदेवः प्रगते भ्यासे स्निग्धस्तदा उवाच देवकी चार्धम
 तीरं प्रति सत्वरम् ॥ ३६ ॥ देवकुवाच ॥ उत्तिष्ठ ब्रजं भीष्माग्निं पुत्रमादा
 पवाचकम् नन्दस्य गोकुले रम्ये प्रशोदा वै ददस्ततम् ॥ ३७ ॥ यशोदायाः

रासः
 ४

सुता जाता तदर्पयादव स्वयम् गतः सदेवकी भर्ता पुत्रमादाय सत्करम् ३८
 यमुनायां गतो मार्गं पूर्णं यां बहु मिर्जलैः तां दृष्ट्वा जलं पूर्णं बभूव देवः सुवि
 स्मितः ॥ ३९ ॥ उवाच संधुरं वा कं मम मृत्यु भविष्यति पुत्रस्यास्य संदेहा
 दिदावीं समुपास्थित ॥ ४० ॥ इति संवित्य बहुधा प्रविष्टो यमुनां नदीम् क
 स्माद्यि स्पर्शनादेव सरिदल्य जलाभूत ॥ ४१ ॥ क्षणमात्रं गतस्तत्र लं
 धितयमुना तदा गतः ॥ सर्वकुले चाप्यनन्दस्य गृहसन्निधौ ॥ ४२ ॥ य
 शो गे ततो गत्वा बालकं सप्तमि तः यथा प्रदत्ता दुहिता स्वयाकं प्रति
 दा

गो २

जन्मा० ॥ ८३ ॥ पुनरेव समायातः कन्यामादाय सत्वरम् दुर्न कच सुनां लं ।
 (५१) द्यमपुश्यां समायातः ॥ ८४ ॥ देवकौतु ततः कन्याभ्रातृन समार्थता
 ततः प्रभात समये उत्थितो दानवैश्वरः ॥ ८५ ॥ क्रोधमास्था यकं सारथः
 प्रतीहारमथाब्रवीत् देवक्या पश्य किं जातं ततो मम निवेद्यताम् ॥ ८६
 ॥ इति श्रुत्वा प्रतीहारी देवकी पुरतो गतः दृष्ट्वा न देवकी तेन रुदन्ती च
 मुहुर्मुहुः ॥ ८७ ॥ निवेदिता यै देत्या यकं न्याजाता तिशोभना तव स्व
 त्तमहा राजत्वया सां दातुमर्हसि ॥ ८८ ॥ कंसकोप समाविष्टः प्रतीहा

रामः

(५१)

रममाव्रवीत् कोलकोनामरजकस्तस्मैकन्याप्रयच्छे ४८ प्रह
 शर्षप्रतिहारततस्तेनैषतत्कृतं ४९ त्वकराभारजकः कन्यापश्यति
 निःक्षिपेत् ५० साचकन्याहरेर्मायावाकुश्रोत्यात्मवेगतः ग्रंतरिक्षेण
 तावाक्यं विसृज्य ममाव्रवीदिदम् ५१ बालकोविद्यते तत्र नन्दजोप
 गृहे वरे तस्य मृत्युश्च देत्यस्य कंसारव्यस्य भविष्यति ५२ कृष्णरूपी
 जगन्नाथः स एव दिनसंशयः ग्रहं च वैमवीनामतस्य मायाजग

अमा.
॥६॥

दुरेः ॥६॥ इत्युक्त्वा सा गता स्वर्गे कंसः सुप्रावतां गिरम् अतीव खिन्नया
विवीनन्द गोप गदं प्र ति ॥६॥ तेन स्निग्धे वितातस्य मृत्यवे सन्नया प्री
नी गता सा वात्तका वायस्तनयान्न वंकार वै ॥६॥ वात्तकं वायमां मु
चक्र सक्तस्तेत्युवाच ह मो वितावत दत्तेन विह्वला सा यदा सम्भूत ॥
६॥ ततः सा भ्रगता तत्र विद्यते दानवेष्वरः ततः कंसेन दुर्ध्रुवा आ
द्यैः प्रेषिते स्तदा ॥६॥ बाधा र्थं तस्य देवस्य गतस्तत्रैव सन्निधौ ॥

रामः
६

सदृष्टो ब्रह्मणः पितृना नंदो गोपस्य चागतः ५८ उवाच ब्राह्मणं चायममपुत्रोऽग्रे
विद्यते अस्य रता त्वया कार्यो गृहस्य च तया द्विजः ५९ जलांघ्रिं हि गमिष्यामि यमु
नायामहं द्विजः ततः स बालकं हंतुमुद्यतो भूद्विजोत्तमः ६० तदा बालेन चो
त्थाय तद्वक्त्रं दधिभाजने प्रक्षिप्तं वासुदेवेन ततो वक्त्रं न निस्सरेत् ६१ नंदः प
त्नीं तथा याता दृष्ट्वा ब्राह्मणं वक्त्रं कम्पद्विभांडे च कोप्येन ब्रह्मणं वाक्यम
ब्रवीत् ६२ किं कृतं भवतां चैव दधिपा च तत्कृतम् तुभ्यं किंचिन्नदास्यमि

जन्मावसीः दधिनीः कासितं तदा ६३ ततो यत्नेन महता विप्रस्य बहु निर्जनैः निः सारया मास शिरो
६० ब्राह्मणं वाक्यमब्रवीत् ६४ मो ब्राह्मण महत्कष्टं जातं तव महामते भोजनं कुरु विप्रेंद्रपु
६५ नर्गैर्यथा सुखमृद् ६५ एवं कर्मेन कर्तव्यं जन्म प्रभृति मोक्षिज इति श्रुत्वा य सोदाया
वचनं लज्जितो द्विजः ६६ आज्ञां प्राप्य पुनर्हव्यो जगाम मथुरां त्वरम् आगत्य चाह
द्विजः कंसं न चासौ बालको हरिः ६७ त्रे लोका मगवानेव स्वमेव न शंशयः
कंसत्वा मेघमगवानवधिष्यति न शंशयः ६८ काकं प्रस्थापयामास दैत्येन साव ७

(प्री०)

यतः कर्षणे ततः काको गमन्तुं गोबुले कल्पसंनिधौ हृत् ॥ निवेश्य च शनैस्तत्र
कराभ्यां नेत्रमस्मृतं तदा कस्मेन हस्तेन काकस्य चरणौ धृतौ ७० निःपीड्य स
दृढवस्थेन काको निधनमाप्नुवान् एवं हि बहवस्तेन उपादेव नाकः ७१ कृताः
कल्पबधार्थं वै तस्य मृत्युः कथं भवेत् ॥ अथ संचिंत्य त्वं सस्तद्वधार्थं विमूढधीः
७२ कथं मृत्युर्भवेन्न च एवं संचिंत्य बहुधा प्रतीहारमथाववीत् ७३ नन्दम-
प्या नयतिष्ठं गत्वा तत्र समागतः इति श्रुत्वा प्रतीहारं प्राप्य आमास नन्दकम् ७४

जन्माष्ट. ततस्तस्मै रदौ चानां करिजातान् समानय अन्यथा त्वं बधि व्यामि इति मे निष्प्रि
 (८) तामतिः ७५ एवमस्त्वितितेनोक्तं गतो यत्तु गृहं प्रति इदं निवेदितं तेन भार्यायाः पु
 रतः स ७६ इदं च श्रुतवान् कृष्णः कौटुम्बिकं वा तन्वैः प्राहाय कंडुकं कृष्णो
 या यमुना यथा हि पत्न ७७ स्वयं पतितस्तत्र पातालैश्च स्वयं गतः तत्र तिष्ठति न
 जेद्रुः काली यो नाम विष्णुतः ७८ अथ श्री धरनामा हि जो पातले महामना वा
 वर्तित्वा च यशोदाय तव पुत्रं प्रतापि ७९ पतितो यमुना मध्ये कंडुकेन

शीत.
 (८)

सहस्रवयम् इति श्रुत्वा यशोदा वै मुक्त केशातिवेगतः ॥ ८० ॥ गता च यमुना
 तत्र विद्यते सूर्या पुत्रिका ॥ यशोदे वाच ॥ यद्यहं बालकं पश्ये तद्देवय
 मुने शुभे ॥ ८१ ॥ प्राप्ते भाद्रपदे मासे करिष्ये रोहिण्यष्टमी दुर्लभं जान्ह
 वीर प्राणं गद्या पिंडं च दुर्लभम् ॥ ८२ ॥ एकादशी व्रतं तद्वदुर्लभं रोहि
 ण्यष्टमी अश्वमेध सहस्राणि वा जयेद्यशताभिः ॥ ८३ ॥ तीर्थानि स
 र्वदानानि व्रतानि सर्वानि च ॥ कृत्वा यफलमाप्नोति हस्माष्टम्या तदे
 क

जन्माद्यः वतु ॥ ८४ ॥ इन्द्र उवाच ॥ कथयस्व मुनि प्रेष्टवाल्मकेन तु यत्कृतम् आ
 मीमहात्मः जग्यैव पातालं प्राप्य मानजं लाशये ॥ ८५ ॥ नारद उवाच ॥ अहिं
 ॥ ८५ ॥ मेवरं वाक्यं तत्र तेन च यत्कृतं वाल्मकेन च क्लृप्तं नागराजेन स्वयम्
 ॥ ८६ ॥ नागेंद्रस्य ततः पत्नी प्राह तं वाल्मकं प्रतिकृत आगम्य ते भद्रं कि
 मर्थं च कथं त्विह ॥ ८७ ॥ अतः क्रीडा कृता किंतु द्रव्यं तज्जैव हारितम् ॥
 कंकणं मुकुटं वापि हारं वा मणिं नित्यतम् ॥ ८८ ॥ अहीत्वा स्त्वगटहं ग

रामः
 (८५)

७२

ॐ शो घं पावनं भोग्यं तिका ली यो नाम स पर्णं निष्प्रयं भक्षयिष्यति ॥
 ८८ ॥ वालक उवाच ॥ अणुवाले हि मद्रा कं पदं मिह माहृतः का
 लीयस्य शिशो घृते कंस दारेण हारितं ॥ ८९ ॥ को प्रमाना तदा सा च भ
 ती रं वाक्यमव्यवीत् ॥ किं शेषे राजना गेन्द्रज हेशतुः समागतः ॥ ९० ॥
 ॥ उत्प्रेतस्यो पिना गेन्द्रो युपु ध्ये वालकेन सह सुवर्णं यं प्रतितः कस्यः स
 स्मारग रुडं तदा ॥ ९१ ॥ विहं सं जतं तैल आयातत तत्स्थणा द्वरिम् ॥ आ

जन्माष्टः सत्यगुरुदंतेन निर्जितः कालियस्तदा ॥ १३ ॥ कसो प्रमितितं शाला कालीयः
 मीमात्सः प्राणायामितः पारिजातो भद्रान्ये युष्माणि सुखं निब्र ॥ १४ ॥ प्र
 ॥ १० ॥ = क्षियमुकतेतस्य आरुहो हस्वयंतदा प्रस्थितः स्वयं हं कसः संत्यज्यगुरु
 डः तदा ॥ १५ ॥ कालीयस्ततः कालाजल्यस्तनामुहुर्मुहुः अहमेव न जी
 ना मि विस्मृत्वां भुवने श्वरम् ॥ १६ ॥ रक्षरक्षं जगन्नाथः भर्तारं त्यज मोह रामः
 रे ॥ हंस उवाच ॥ कंसो वा मम हृदयेत्यः पुरतस्तस्मै सपिणि ॥ १७ ॥ नीत्वात ॥ १० ॥

स्य विमोक्षे ह भर्तारं तत्र भोगिनीम् सत्यमेव मयोक्तं ते गच्छ त्वं स्वयं हंततः ॥ ए
 ८ ॥ प्रसिपतो यमुनामधोऽसत्कृत्सु सूर्यगस्तथा कालीयस्य तु रावेन वै
 लोकं कं पितंतश्च ॥ ए ॥ मधुरां नगरीं प्रापः कंसो यपुत्रेक तिष्ठति
 पुष्याणि जततो दत्वा यमगोमोत्रिस्ततः ॥ १०० ॥ यमुनामध्यमास्था
 य गतः सूर्यस्ततोऽहं कं पि विस्मया विष्टस्तदा भद्रं कुरुतां नमः ॥ १०१
 ॥ हर्षयुक्तस्तदा कृष्णः समाप्तो गोकुलंतदा यशो हर्षसंयुक्ता उत्साह

प्रतिस्त्वरम् संगममिंततः क्वत्वामस्यपुत्रचकारतः आहूरो गो कुलंग त्वानं
दस्याग्ने निवेद्य च १०५

अन्माद्यः ॥ रक् तवांन्वहून् १०२ ॥ गितं वृत्यं चवादि ज तदा भू द्वौ कुले ऋ ने ह
मोमहात्मः ॥ वयु त्मास दालो का आ गते बालकः भवन् १०३ इन्द्र उवाच विंक्ते
॥ ११ ॥ = तितदा क्त्वा स्रग्रे तंतस्य मे वद नारद उवाच कं सत्सु प्र प्रित से कलो के
न कुलंग त्वानं दस्याग्ने निवेद्य च ॥ १०४ ॥ क्त्वा स्रग्रे वल देव स्रग्मथुरंग
क्त्वा तत्स्वयं मस्य यु क्त्वा तं कं सं तव पुत्र स्रग्पश्यतु १०५ ॥ रात च्छु त्वा रमकृत्तः
तदा क्त्वा सः सगो वो मथुरंगतः मथुरायापुरे रम्ये यम् नो पा।

तुरङ्गिणे ॥ १००८ ॥ गोबुध्निलितस्तत्रवलदेवेनसंयुतः रजकंतुतलोहत्वावसं
 नीत्वामानोहरं ॥ १००९ ॥ सुदामानंवरंदत्वाकंसद्वारमुपागमत् दत्तः क्वंल
 पापीडोधनुर्भंगस्तथाकृतः ॥ १००९२ लोकाः सन्दर्शयामासमल्लपुङ्ग
 मनोहरम् कंसभ्रातामहातेजाश्चाणूरोनामविष्णुत ॥ १००९३ ॥ मल्लपुङ्गेस
 मायातस्तेनतुल्योऽनार्दनः युद्धं प्रवर्तितं शतैस्तपोस्तत्रैवमल्लयोः
 ॥ १००९४ ॥ तुमत्तशब्दसंघेष्मकंसः केशी नृपण्यति कंतयादंततोदत्वाचाणू

अना.
॥१२॥

तेनिहयुधि॥१२॥ विरवातपुत्रतयाके श्रीकंसभाता महावलीकोप्येकं निह
तोदैत्यः संग्रामेके शवेन च १३ मल्लेमुष्टिंततो हत्वा वलदेव सप्या पुनः
अनाशं सतिवैकं सदैत्येन्द्रे निहते सति बालेन हतोदैत्यः किंत्वेतमहुमु
तम् ॥१४॥ कोयेन महता विष्टकं सोभृतत एव सः प्रतीहारं समारूप प्रा
हेतद्रात्रुलोचनः ॥१५॥ दैत्यानां रूपता नृतः शस्त्रास्त्रविद एव च ततः
सर्वे महदैत्याः खड्गश्च लासिणारपः १६ आनां प्राप्य समापाता युद्धे

कंस

१२

कृमिशरदाः ॥ कंस उवाच ॥ यद्वं कुर्वन्तु मोत्याः सर्व एव ममात्तया ॥ १७ ॥ अने
 न सह कृत्स्नेन प्र ॥ पत्रा युद्धको विहाः ततस्ते युयुधुः सर्वे शस्त्रास्तेर्युद्ध
 मीदां ॥ १८ ॥ कृत्स्नेन सह विहाः प्रततः सस्मारुके शवोगरुडं पूर्वमित्रं च वलदे
 वं च माधवः ॥ १९ ॥ चक्रं सुदर्शनं तद्वत्सर्वदेहं च वासवं अप्यापातो वलः
 शक्रगुरुडस्तथागतः ॥ २० ॥ आरुह्य गुरुडं कृत्स्नं चक्रमादाय सत्वरं
 केषां चिद्बहवश्चिन्तयन्ती वासप्यापरे ॥ २१ ॥ शिरांसि चेतुरन्येषामन्ये

अन्ना.
॥१३॥

मध्येविदारिद्रः एकवाहूक्षिन्नरणाः केचित्तत्रदिधाकृतां ॥२२॥ कस्तेन च
कहस्तेन वत्तदेवेनैवैहनाः मुशलेन हस्तेनैव नित्ताः पतिता भुवि ॥
२३॥ माद्ये मासेतुसंप्राप्ते सप्तम्यं सितपक्षके सूर्यस्योदयबेलायां
मृत्युस्सर्वः सुरासदा ॥२४॥ श्रीकृष्णवाच ॥ तिष्ठ तिष्ठ महादैत्यकंस उ
द्युमुदातराः इत्युक्त्वा सुदेवीय्यकोपमानो महितले ॥२५॥ शिरोरुहेः
समादाय कंसं दैत्ये प्ररंत दग्धामयित्वा च निक्षिप्तो गतासुः सो भवेत्

जन्मः ॥ १४ ॥ हतेकं सोमहादेत्ये शब्दस्तुमलोऽभक्तल्लोकाः सर्वसमागत्यवासुदेव
 जयन् ॥ २१ ॥ संपूर्णतु कर्णोऽमुत्वा मानकः रुक्मजन्मनि सर्वपापविनि
 मुक्तो लभते परमां गतिम् ॥ २८ ॥ इति श्रीरत्नाकरे पद्मपुराणे श्रीक
 ॥ संवत् १९३२ ॥ प्रावणर्मसे शुक्लपक्षे ॥
 मजन्माष्टमीवृत्तकथासमाप्ता ॥ रामः ॥ लिपीकृतं बुसिलालेन ॥ रामः
 पुस्तकबुद्धिदायकम् ॥ रामः शिवायनमः गणेशजीमहारज ॥ पार्वती ॥
 ॥ १४ ॥

